

Cauza C-7/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

10 ianuarie 2023

Instanța de trimitere:

Raad van State (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

22 decembrie 2022

Reclamantă:

Marvesa Rotterdam NV

Pârâtă:

Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV)

Obiectul procedurii principale

Procedura principală privește un litigiu dintre Marvesa Rotterdam NV (denumită în continuare „reclamanta”) și Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (Agenția Federală pentru Securitatea Lanțului Alimentar, Belgia) (denumită în continuare „pârâta”) cu privire la deciziile acesteia din urmă de a refuza importul de către reclamantă a două loturi de ulei de pește destinat fabricării hranei pentru animale.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Această cerere formulată în temeiul articolului 267 TFUE privește întrebarea dacă uleiul de pește destinat consumului animal poate fi considerat „produs pescăresc” în sensul Deciziei 2002/994/CE a Comisiei din 20 decembrie 2002 privind anumite măsuri de protecție cu privire la produsele de origine animală importate din China (denumită în continuare „Decizia 2002/994/CE”) și, prin urmare, acesta poate fi importat din China, sau această noțiune include numai produse pentru

consumul uman. În acest ultim caz, se pune întrebarea dacă această diferență de tratament între produsele pentru consumul uman și cele pentru consumul animal este justificată.

Întrebările preliminare

1. Partea I din anexa la Decizia 2002/994/CE privind anumite măsuri de protecție cu privire la produsele de origine animală importate din China, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1068 de modificare a Deciziei 2002/994/CE privind anumite măsuri de protecție cu privire la produsele de origine animală importate din China, trebuie interpretată în sensul că noțiunea „produse pescărești” cuprinde atât produse destinate consumului uman, cât și produse destinate consumului animal și că, prin urmare, uleiul de pește destinat nutriției animale poate fi considerat „produs pescăresc” în sensul anexei menționate?

2. În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, partea I din anexa la Decizia 2002/994/CE privind anumite măsuri de protecție cu privire la produsele de origine animală importate din China, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1068 de modificare a Deciziei 2002/994/CE privind anumite măsuri de protecție cu privire la produsele de origine animală importate din China, încalcă articolul 22 alineatul (1) din Directiva 97/78/CE a Consiliului din 18 decembrie 1997 de stabilire a principiilor de bază ale organizării controalelor veterinare pentru produsele care provin din țări terțe și sunt introduse în Comunitate, coroborat, după caz, cu articolul 1 din Protocolul nr. 2 la TFUE privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, întrucât produsele pescărești pentru consumul uman provenite din China obțin o derogare de la interdicția de import prevăzută la articolul 2 din Decizia 2002/994/CE, menționată anterior, în timp ce produsele pescărești pentru consumul animal provenite din China sunt supuse acestei interdicții de import?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolul 2 din Directiva 91/493/CEE a Consiliului din 22 iulie 1991 de stabilire a condițiilor de sănătate pentru producerea și introducerea pe piață a produselor pescărești (denumită în continuare „Directiva 91/493/CEE”), articolele 1 și 2 din Decizia 2002/994/CE (Ediție specială, 03/vol. 45, p. 283), punctul 3.1 din anexa la Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală (denumit în continuare „Regulamentul nr. 853/2004”) (Ediție specială, 03/vol. 56, p. 71), Regulamentul (CE) nr. 854/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman (denumit în continuare „Regulamentul nr. 854/2004”) (Ediție specială, 03/vol. 56, p. 132) și anexa 1 la Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie

2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1379/2013”).

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Reclamanta este un comerciant cu ridicata și distribuitor, printre altele, de ulei de pește destinat nutriției animale. La 23 februarie 2018, două loturi de ulei de pește pe care aceasta le-a importat din China au fost refuzate de postul de control la frontieră din Antwerpen, deoarece uleiul de pește era destinat consumului animal. Astfel, acesta nu s-ar încadra în noțiunea „produse pescărești” și, prin urmare, nu ar fi exceptat de la restricțiile privind importul de produse de origine animală din China.
- 2 Părțile au convenit ca reclamanta să își prezinte argumentele Comisiei Europene, cu solicitarea de a autoriza un import excepțional. Direcția Generală Sănătate și Siguranță Alimentară a răspuns că poziția Comisiei este că, în conformitate cu Decizia 2002/994/CE, uleiul de pește pentru nutriția animală provenit din China nu este autorizat și că se aplică, în acest context, același raționament precum în cazul făinii de pește. Acest lucru reiese, într-adevăr, de pe website-ul Comisiei.
- 3 La 23 martie 2018, reclamanta a solicitat din nou autorizarea unui import excepțional, având în vedere valoarea încărcăturii. La cererea FAVV, inspecția daneză la frontieră confirmă că un lot cu ulei de pește identic, destinat nutriției animale, a fost autorizat în Danemarca. La 9 aprilie 2018, chestiunea a fost discutată în „Expert Group in veterinary import Controls” din cadrul Comisiei. Acesta a ajuns la concluzia că uleiul de pește pentru consum non-uman nu poate fi importat din China deoarece produsele pescărești cuprinse în anexa la Decizia (CE) nr. 2002/994/CE nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr. 1069/2009. Acest punct de vedere a fost comunicat reclamantei, după care cele două încărcături de ulei de pește au fost definitiv refuzate la 20, respectiv 24 aprilie 2018. Ulterior, reclamanta s-a adresat instanței de trimitere, la 21 iunie 2018, cu o acțiune în anulare a acestor decizii definitive de refuz al importului.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 4 Reclamanta invocă în special încălcarea articolelor 1 și 2 din Decizia 2002/994/CE. Ea consideră că uleiul de pește destinat nutriției animale intră în sfera noțiunii „produse pescărești”, în sensul părții 1 din anexa la această decizie.
- 5 Acest lucru reiese, în primul rând, din formularea deciziei. Conform articolului 1, ea se aplică, într-adevăr, „tuturor produselor de origine animală importate din China și destinate consumului uman sau nutriției animale.” După cum reiese din articolul 2 din decizie, articolul 1 se aplică și produselor menționate în anexă. Cu atât mai convingător este, în opinia reclamantei, titlul părții 1 a anexei la Decizia

2002/994/CE, formulat în felul următor: „Lista produselor de origine animală destinate consumului uman sau nutriției animale și al căror import în Comunitate este autorizat fără analiză prealabilă”. Prin urmare, produsele incluse în această listă – inclusiv produsele pescărești – pot fi destinate atât consumului uman, cât și celui animal. În opinia reclamantei, această interpretare este confirmată de celelalte produse menționate în această listă, precum gelatina și hrana pentru animalele de companie.

- 6 În plus, interpretarea pârâtei nu ar fi în conformitate cu obiectivul și contextul Deciziei 2002/994/CE. După cum reiese din considerentele (1) și (2) ale acestei decizii, aceasta are drept scop protejarea atât a sănătății umane, cât și a celei animale. De asemenea, din considerentele (4) și (5) reiese că decizia face parte dintr-o tendință de reducere a măsurilor împotriva Chinei în domeniul siguranței alimentare. O interpretare pe baza căreia este compromisă derogarea prevăzută în partea 1 a anexei la această decizie nu ar fi în conformitate cu această tendință.
- 7 O distincție între uleiul de pește destinat consumului uman și uleiul de pește destinat nutriției animale este contrară logicii și sistemului dreptului Uniunii din domeniul siguranței alimentare, potrivit cărora alimentele pentru consumul uman sunt reglementate în mod mai strict decât furajele. Interpretarea pârâtei are drept efect tocmai faptul că importul de ulei de pește pentru consum uman este autorizat, în timp ce uleiul de pește pentru nutriția animală este refuzat, chiar dacă acest ulei respectă toate standardele și cerințele în vigoare și este cert că nu poate reprezenta, în niciun fel, o amenințare pentru siguranța sau sănătatea oamenilor sau animalelor. De altfel, uleiul de pește importat în speță este autorizat de Uniune, în conformitate cu Regulamentul nr. 854/2004, pentru prelucrarea materialelor de categoria 3, cea mai înaltă categorie de subproduse animale care pot fi folosite ca materii prime pentru furaje. Prin urmare, atât produsul, cât și producătorul respectă reglementările europene, așa cum reiese și din faptul că importul unui lot identic de ulei de pește a fost autorizat în Danemarca.
- 8 În sfârșit, noțiunile de drept al Uniunii au, conform jurisprudenței Curții, o semnificație autonomă și trebuie interpretate în mod coerent, ținând cont de contextul și obiectivul reglementării în cauză. Acest context nu se limitează la actul în care este inclus regimul. În orice caz, Decizia 2002/994/CE nu include o definiție a noțiunii „produse pescărești”.
- 9 Prin urmare, reclamanta face trimitere la definiția de la punctul 3.1 din anexa la Regulamentul nr. 853/2004, din care rezultă că toate produsele derivate din pește sunt produse pescărești. De asemenea, uleiul de pește este menționat ca produs pescăresc și în anexa 1 la Regulamentul nr. 1379/2013. În plus, definițiile de la articolul 2 din Directiva 91/493/CEE nu fac diferențieri în funcție de destinația produselor pescărești pentru consumul uman sau cel animal.
- 10 Rezultă că noțiunea „produse pescărești” din reglementările europene este definită în mod similar și că nu se face distincție între produsele pescărești destinate consumului uman sau animal. Prin urmare, interpretarea pârâtei nu este în

conformitate cu definițiile acestei noțiuni din alte reglementări ale Uniunii, cu atât mai mult cu cât aceasta indică faptul că uleiul de pește destinat consumului animal este reglementat în mod mai strict decât uleiul de pește pentru consumul uman.

- 11 Pârâta consideră, dimpotrivă, că trebuie să fie vorba despre ulei de pește pentru consumul uman, deoarece în definiția produselor pescărești din anexa 1 la Regulamentul nr. 853/2004 este folosit cuvântul „comestibil”, care ar implica în mod clar o destinație pentru consumul uman. Acest lucru ar reieși în special din cuvântul „comestible” din textul francez al regulamentului, cuvânt care, conform „autorității «Trésor de la langue Française»”, ar indica „ceva ce poate fi consumat de om”. De asemenea, pârâta se bazează pe evaluarea efectuată de Comisia Europeană.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 12 Având în vedere lipsa unei definiții a noțiunii „produse pescărești” în Decizia 2002/994 și diferitele puncte de vedere ale părților în această privință, se pune întrebarea dacă noțiunea „produse pescărești” trebuie înțeleasă ca fiind limitată la produsele pentru consumul uman și dacă decizia atacată, prin care mărfurile au fost returnate, a fost luată pe baza motivelor corecte. Acest ultim aspect depinde de interpretarea noțiunii „produse pescărești” din anexa la Decizia 2002/994/CE. În plus, interpretarea pârâtei are drept efect faptul că reclamanta este tratată altfel decât importatorii de ulei de pește destinat consumului uman. Pentru aceste motive, instanța de trimitere consideră necesar să adreseze Curții de Justiție întrebările preliminare menționate anterior.